



LETO 1926-27

NOVEMBER

Žalostna zgodba o mojem klobuku.

Še zdaj, po tolikih letih, mi postane tesno in bridko pri srcu, če se spomnim svojega klobuka-rjavčka in njegove žalostne usode. Že davno je strohnел ne vem kje, toda spomin nanj (ali bolje, na njegov žalostni konec) mi je še ostal. Naj torej temu klobuku postavim skromen spomenik, da popravim grozno krivico, ki sem mu jo prizadejal s svojo lahkomiselnostjo. -

Odkrito priznam, da sem bil v tistih letih, ko sem gledal šolo še samo od zunaj, zelo lahkomiśeln in poreden. Ali pa ste vi znabiti kaj boljši? Ne verjamem... Saj so mi vaš gospod učitelj tožili, da ste zelo sitni in poredni. Pridne — so rekli — bi lahko seštel na prstih ene roke. Vidite!

Nikar torej ne bodite poredni, da vas ne zadene kazen, kakor je mene in moj klobuk. Takoj pa moram povedati, da moj klobuk ni bil poreden; bil je pač igrača v mojih rokah, četudi sem se ž njim pokrival. Traku že davno ni imel nobenega, ker sem se s klobukom tudi pretepal. Po potrebi sem ga metal na paši za ovčami. Dockler je bil še cel, sem ž njim zajemal tudi vodo, kadar sem bil žejen. Zob časa in moje vsestransko zaupanje v njegovo uporabnost sta mu vsekala neozdrav-

ljivo rano v podobi luknjice na vrhu. Toda kot pokrivalo mi je še služil izborni in je tudi imel najboljši namen, da to službo nadaljuje v nedogleden čas, ko ga ne bi ...

Toda — čakajte! — o tem vam moram podrobneje povedati.

V zimskem času je bilo. Pri nas je navada, da нареžejo rezanice za živino za mesec dni naprej. Hočeš-nočeš sem moral tudi jaz na parno (skedenj). Kajpada bi bil rajši ostal v sobi za pečjo ter pestoval sivo mačko, s katero sva se kaj dobro razumela. Niso pa bili mojega mnenja moj oče. Samo pogledali so nas, in že smo bili na parni: hlapec, oba pastirja, rejenek France in jaz. Midva z rejenkom sva rila po slami ter jo spravljala s kupa na tla, ostali so pa delali pri stroju.

Takale ovsena slama ni napačna, ker nima res in je mehka skoro ko seno. Zato sva s Francetom norela in divjala po slami, da se je vse kadilo okrog naju. Prav nič naju ni zeblo; niti za trenotek nisva pogrešila tople sobe. Kdo bi se čudil, da sva večkrat tudi pozabila na svoje delo? — «Mrcini grdi, kaj pa norita!» so naju opomnili zdaj pa zdaj oče. Tedaj sva hitro nametala na tla slame, da skoro niso vedeli, kam ž njo. In spet sva nadaljevala z norenjem in s prekopicavanjem.

Znan pa je pregovor: Dež za solncem mora iti, za veseljem žalost priti ... Ta pregovor meni takrat še ni bil prav znan, toda občutil sem njegovo resničnost na lastni koži. Oh dà, ne povem preveč, če rečem: na lastni koži. In kako se je to zgodilo? Tako-le:

S Francetom sva stavila živi hrast ali z drugimi besedami: postavljala sva se na glavo. Zdaj sem za take šale v resnici preneroden ... Glava bi še vzdržala, a drugo truplo je nepripravno in težko. In povrh še nosi človek v žepih toliko potrebnih in nepotrebnih reči, da se žepi kar trgajo. Če bi se zdaj postavil na glavo, bi

kar deževalo iz mene raznovrstne ropotije: ura, nož, denarnica, svinčnik, glavnik, dvanaajstorica zobotrebcev, gumbi in Bog ve, kaj še vse.

V ovseni slami bi pa naštetih predmeti izginili, kakor bi jih vrgel v globočino morja. Toda takrat — v tistih časih? Žepni robec ni bil baš v vsakdanji navadi. Čemu sem imel pa dva rokava? — Svinčnika tudi nisem potreboval, ker še sploh nisem znal pisati. Za glavnik sem uporabljal prste obeh rok. Gumbi so mi manjkali na vseh koncih in krajih. Nož, pa naj je bil »cesarski fajgel za dva krajcarja«, sem brž izgubil, čim so mi ga kupili oče na sejmu. Denarnice nisem nič potreboval, ker nisem imel denarja in ga tudi pogrešal nisem. O srečni časi! Tudi zobotrebci so mi bili odveč, ker sem imel zdrave zobe. Meso smo jeli pri nas vsake kvatre, a takrat sem si pomagal — z jezikom. Uro bi bil strašno rad imel, seveda. Pa saj veste, mlad človek in ura sta kakor listje in burja: oba razneseta vse. Kaj naj bi bil torej izgubil, četudi bi se bil stokrat postavil na glavo? Glavo? Ne, ta se me je dobro držala. Ne pa klobuk! Da bi ga žaba oblizala!

Izgubil sem ga na vsem lepem. O joj, o joj, kaj bo pa zdaj? S Francetom sva ga iskala, premetavala slamo, stikala za steno, za plankami — klobuka ni bilo nikjer! Sova, ki je gnezdila poleti pod streho, ga menda tudi ni odnesla? Miši ga še vkljub svoji požrešnosti niso utegnile požreti. Kje bi torej bil moj prevrtani klobuček?

»Eh, kdo bi si zaradi take malenkosti delal skrbi,« sem si mislil ter se trikrat zaporedoma prekucnil v slami. Pa se nisem še postavil na noge, ko so zaškrtala rezala v stroju: rsk, rsk, rsk... Stroj so mahoma ustavili, hlapec se je pripognil po predmetu, ki ga je stroj razrezal, in glejte! bil je moj nesrečni klobuk.

In tedaj so pograbili oče lesene vile, zamahnili ž njimi po mojem hrbtu bolj na spodnjem koncu, da

sem kar odjeknil. Zbežal sem s parne v hišo, pa smuk pod odejo. Niti večerjati nisem hotel tisti večer, da bi se domačim bolj smilil. Mama so mi res ponujali večerje, oče so pa rekli: »Naj bo brez večerje, nepridiprav, da bo drugič bolj pazil na svoj klobuk!«

To je žalostna zgodba o mojem klobuku. Nikar torej ne stavite živega hrasta v slami s klobukom na glavi! Ali pa ga privežiti tako močno na glavo, da ga ne izgubite, četudi vam glavo odtrga, kajti posledice so v vsakem oziru hude.

Matko Krevh.



J. E. Bogomil:

Dve luči.

2. Pri studencih Zveličarjevih.

Učloveškem življenju so dnevi, ki ostanejo na veke zemljanom nepozabljivi. Rad pohiti večkrat k njim nazaj njegov duh, rad se z njimi pogovarja, od njih zajema novih duhovnih moči.

Med take dneve štejemo tudi dan prvega snidenja s Kristusom, dan prvega svetega obhajila.

Ni nam znano, kateri je bil spominski dan, ko je mladi Poljak, Stanisław Kostka, prvič klečal pri angelski mizi. Ohranjena pa nam je zgodovinska resnica, kako globoko spoštovanje je imel Stanisław do Najsvetejšega. Če je bil blagi mladenič pri sveti maši